

Til indenrigs- og boligministeren

København den 26. maj 2021

Kære indenrigs- og boligminister, Kaare Dybvad

Vi henvender os til dig for at give udtryk for vores fælles bekymring over, at der fortsat ikke er fundet en løsning på de store problemer, der følger af udligningsreformens afskaffelse af betalingskommunefolketallet.

Afskaffelsen af betalingskommunefolketallet giver den enkelte kommune et uhensigtsmæssigt økonomisk incitament til at anvende tilbud inden for egen kommunegrænse frem for at give borgerne det måske rette tilbud uden for kommunen. Denne uhensigtsmæssighed opstår, fordi kommunerne efter reformen modtager udligning på baggrund af, hvilken kommune borgeren bor i, frem for hvilken kommune, der har betalingsforpligtelsen for borgeren. Dermed får den enkelte kommune et økonomisk incitament til at holde for eksempel borgere med handicap i et tilbud inden for egen kommunegrænse.

Forligspartierne blev derfor enige om, at der inden udgangen af 2020 skulle udarbejdes en dybdegående analyse af afskaffelsen af betalingskommunefolketallets betydning for kommunernes økonomiske incitament til at vælge det rigtige tilbud for borgerne. Fem måneder efter deadline foreligger analysen fortsat ikke, selvom det kan have voldsomt negative konsekvenser for den enkelt borger, når en kommune vælger at anvende tilbud beliggende i egen kommune frem for at give borgeren det rette tilbud uden for kommunegrænsen. Vi er bekymrede for, at de skæve incitamenter, der er skabt med reformen, vil sætte sig i kommunernes planlægning og visitationspraksis, hvis ikke der snart findes en løsning – og gerne inden budgetlægningen for 2022.

Samtidig har regeringen gentagende gange fremført, ikke mindst i forhold til evalueringen af det specialiserede socialområde, at regeringen vil kæmpe for, at borgerne får den rette specialiserede indsats. Det er vanskeligt at se, hvordan de to forhold hænger sammen. Ikke mindst når:

- **Afskaffelsen af betalingskommunefolketallet er unødvendig**
Det er fra flere sider blevet påpeget at afskaffelsen af betalingskommunefolketallet er unødvendig og uden væsentlig betydning for den samlede udligning. En af kritikkerne er professor på Institut for Økonomi og Ledelse på Aalborg Universitet Per Nikolaj Buch, som i Information udtaler om afskaffelsen: »Jeg kan faktisk ikke se nogen argumenter, der retfærdiggør den ændring«.
- **Afskaffelsen rammer tusindvis af mennesker med handicap**
Afskaffelsen af betalingskommunefolketallet giver, som nævnt, kommunerne incitament til at anvende tilbud beliggende i egen kommune. Og er der noget vi har set over de senere år, så er det at kommunerne også på socialområdet agerer efter økonomiske incitamenter. Vi er derfor dybt bekymrede, både for de tusindvis af borgere, som aktuelt bor på for eksempel specialiserede botilbud uden for egen kommunegrænse, og for de borgere, der fremover vil opleve, at det rigtige tilbud fravælges til fordel for det lokale. Begge grupper vil blive ramt af denne ændring.
- **Afskaffelsen vil lukke specialiserede tilbud og skabe afspecialisering**
Samtidig vil de højtspecialiserede handicaptilbud, som modtager borgere fra en række forskellige kommuner, få betydeligt færre borgere at hjælpe og risikerer i et betydeligt omfang at skulle lukke. Det gælder både kommunale, regionale, private og selvejende institutioner, som modtager borgere fra flere kommuner. En lukning af de specialiserede tilbud vil medføre en afspecialisering på sigt. Det daværende Social- og Indenrigsministerium synes slet ikke at være opmærksomme på denne

problematik, idet ministeriet i bemærkningerne til lovforslaget om udligningssystemet (L196, 2020) angiver, at "Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet."

Ovenstående forhold er af så alvorlig karakter, at der ikke tid til at vente længere på ministeriets analyse. Vi vil derfor opfordre Indenrigs- og boligministeren til at genindføre betalingskommunefolketallet snarest eller finde en anden løsning, der modvirker de negative konsekvenser af afskaffelsen af betalingskommunefolketallet.

Med venlig hilsen

Betina Hagerup

Direktør for markeder
Dansk Erhverv

Thorkild Olesen

Formand
Danske Handicaporganisationer

Charlotte Møller Pedersen

Formand
FADD – Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge

Jon Krog

Direktør
Selveje Danmark